

Splošni vestnik.

Slovenska Matica. Na naš poziv gg. poverjenikom se jih je že mnogo oglasilo. Čast in poštenje jim! Nadejamo se, da jim slede skoro še mnogi, mnogi drugi. Gg. poverjeniki naj blagovolijo vzeti na znanje in povedati članom, da izda Matica za l. 1914 od knjig, namenjenih za to leto, tiste, ki so že popolnoma ali vsaj skoraj dotiskane. Te knjige prejmejo vsi matičarji, ki so plačali stanarino že tekom 1914. leta, ali ki so jo že plačali ali jo bodo plačali letos za 1914. leto. Knjige pa, ki jih izda Matica na nova in jih dobe člani na novi račun, bo odbor šole določil.

Višja obrtna šola. Vsled ministrskega odloka se bosta na ljubljanski obrtni šoli ustanovila dva oddelka mehanično-tehnične in stavbne stroke z značajem visoke šole.

Slike osvobojenih galiških in bukovinskih krajev priobčujejo „Tedske Slike“ v svoji 32. in 33. številki: Tarnopol, Brzežani ob Zlati Lipi, Bučac na Strpi, Cernovice itd. Priobčujejo tudi z drugih bojišč mnogo zanimivih slik. Priporočamo „Tedske Slike“!

Razgled.

Politična cenzura bo odpravljena. Odsek za časopise v državni zbornici je soglasno sprejel predlog poslanca Steinhauza, v katerem se vlada pozivlja, da takoj odpravi politično cenzuro; dalje je sprejel istotako soglasno predlog poslanca Zenkerja, ki pozivlja vlado, da stavi predlog za zakonito uravnavo vojaške cenzure v vojski.

Zatvoritev romunskih učiteljskih. Iz Budimpešte poročajo, da se je grof Albert Apponyi zopet oprijel madžarizirajoče šolske politike, kakor jo je že izvajal. Sedaj je ta šolska politika obrnjena proti Romunom. Ukazal je zatvoriti vsa romunska učiteljska, moška in ženska.

Vremenski preroki. Človek je že od nekdaj opazoval vremenske spremembe in jih primerjal s pojavi v naravi. Iz tega opazovanja je spoznal kot znamenja za lepo vreme: lepa rumeno-rdeča večerna zarja, naravnost vzdigajoč dim, severni ali vzhodni veter, nič ali le malo nakopičenih oblakov, gore se nam vidijo zelo oddaljene, ptiči veselo prepevajo, lastovice visoko letajo, murni živahno škripljejo. Znamenja slabega vremena so: krvavo-rdeča večerna in lepa jutranja zarja, meglen svitel obroč okoli lune, dim se vali proti tlom, solni vzhod krvavo rdeč, zahodni, jugo-ali severno zahodni vetrovi, zvečer se nabirajo oblaki na zahodu, gore vidimo po dnevi prav blizu, nadložni ljudje čutijo trganje in kurja očesa, mrčesi postanejo posebno nadležni, kokoši in tiči se valjajo v prahu, vrane kriče pozno zvečer in zgodaj zjutraj, lastovice nizko in tiho letajo, race in gosi se živahno potapljajo v vodo in se pogostoma oglašajo; polži, gliste in krastače se prikazujejo v večjem številu, krti marljivo vzdigujejo zemljo.

Zgodovinsko znamenita deklaracija. Južnoslovenska deklaracija v državnem zboru se ne ustavi pred deželnimi mejami, temveč zahteva združitev vseh pokrajin in dežel, kjer prebivajo Hrvati, Slovenci in Srbi v eno državno celoto pod Habsburško vlado. To pa najhujše peče in boli naše narodne nasprotnike ter kriče v enomer da se zgodovinskih mej dežel nihče dotakniti in prestopiti ne sme. Seve da zahtevajo to samo tam, kjer je njim v prilog. Kraljevina Češka naj se pa le razkosa v češki in nemški del; tu jih pa ne moti zgodovina, ker je njim v korist. Tu bi res raztrgali zgodovinsko celoto, nasprotno so se pa meje naših kronovin v teku časa že večkrat spremenile. H Kranjski kronovini je pripadal že velik del

Goriške, gornja Istra in Reka. „Banat“ je bil že samostojna vojvodinja, ravno tako ločena je bila Sedmograška od Ogrske. Ilirija, ki jo je ustanovil Napoleon, tudi z njim ni zaspala. V Meyerjevem „Handlexikonu“ čitamo: „Auch von Österreich wurde 1816 der Name Königreich Illyrien für die Provinzen Kärnten, Krain, Görz, Gradiska und Istrien eingeführt und bis zur neun Reichsteilung (1856) beibehalten. Dieses Königreich zu erneuern ist noch heute das Ziel der Südslaven“. Tako so Nemci pisali l. 1878. Avstrijski vladar ima med drugimi tudi naslov „kralja Ilirije“. Zopetna združitev naših dežel ima torej že trdno zgodovinsko podlago. Nemci seveda se ji upirajo trdeč, da bi se s tem zrahljala zveza s celoto. Kako trdne so pa take zveze, vidijo pa sami pri nemškem cesarstvu, ki je sestavljeno iz 26 samostojnih držav in vendar potreba teh držav ni tako utemeljena kakor bi bila v Avstriji po narodnostih. Da so države ustanovljene na taki podlagi jako krepke, nam pa pričata Švica in Severna Amerika.

Književnost.

„Suherjeva knjiga „Das Zeichnen in der Volksschule“ I. del je glasom odloka c. kr. min. za uk in bogocastje z dne 9. julija 1917 št. 20.714 priporočena v nabavo učiteljskim knjižnicam.“ Cena vezani knjigi je 7 K 20 h, nevezani 6 K. Dobi se po vseh knjigarnah v Ljubljani.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Vse p. n. naročnike ki še niso poravnali letošnje naročnine, zlasti pa one, ki dolgujejo za 2-3 leta, nujno prosimo, da se spomnijo lista tudi denarno, zlasti ob prejemu draginske doklade. Izkazovali smo star dolg že mnogokrat, zato se nam zdi potrata časa, to še enkrat izvajati.

Upravništvo.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Radivoj Korene.

Last in založba „Zaveze avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva“.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim,
v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani
registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 30. junija 1917 K 135.738-53

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/25. do 1/26. ure popoldne.

Knjigoveznica

Anton Janežič

Ljubljana

Florijanska ulica 14

se priporoča sl. šolskim vodstvom in gg. učiteljem za izvrševanje vseh v knjigoveško stroko spadajočih del.

Največja slovenska hranilnica!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

je imela vlog koncem leta 1916 K 55,000.000—
hipotečnih in občinskih posojil „ 30,600.000—
rezervnega zaklada „ 1,500.000—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po

4%

večje in nestalne vloge pa po dogovoru.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo
c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljene lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5%,
izven Kranjske pa proti 5 1/4% obrestim in proti najmanj 1%
oziroma 3/4% odplačevanju na dolg.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno
Kreditno društvo.

Slovenska Šolska Matica

ima v svoji zalogi razen razprodanih „Letopisov“, I., II. in III. zv. — še vse do zdaj izišle knjige ter oddaja stalnim članom tudi prejšnje celotne letnike za navadno letnino 4 K; posamezne prejšnje knjige (snopiče itd.) dobivajo člani in učiteljskičniki za polovico prodajalne cene. Nečlani pa plačajo za posamezne prejšnje knjige določeno prodajalno ceno, ki je razvidna v „Pedagoškem Letopisu“.

Posebej je izdala in založila Slovenska Šolska Matica:

1. A. Črničec: Navodilo k I. zvezku „Razčunice za obče ljudske šole“. Cena 1 K.
2. Spominski list za učence in učenke, ki dobe Odpustnico. Cena 20 vin.
3. Kren-Bajželj: Javen telovadni nastop. Cena 60 vin.
4. Trunk-Dimnik: Staršem šolske mladine. Cena 2 vin.

Letnina za Slovensko Šolsko Matico znaša 4 K in se plača meseca januarja vsakega leta.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

reg. zadr. z omejeno zavezo

Franciščanska ulica šte. 6

se priporoča slavnim kraj. šolskim svetom in cenj. učiteljstvu v naročilo vseh uradnih šolskih tiskovin po najnovejših vzorcih. V zalogi ima vsakovrstne napise na lepenki, razne mladinske spise, vse poštne tiskovine za šol. uporabo itd. — Priporoča se v natisk uradnih kuvert in pisemskega papirja z napisom in sploh vseh v šol. stroko spadajočih tiskovin. V zalogi vedno: K. Wider, „MOJE PRVO BERILO“.